

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bobeica Calin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Cazanciuc Serghei xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.07.2019 - 12.11.2019;

Instanță de apel: 10.12.2019 - 20.07.2020;

Instanță de recurs: 01.10.2020 - 10.03.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 12 noiembrie 2029, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Cazanciuc Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Cazanciuc Serghei la 23.03.2019, la aproximativ ora 03:00, aflându-se în fața scării nr.2 a blocului de locuit din str. Studenților, 4, com. Stăuceni, mun. Chișinău i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii peste față și diferite părți ale corpului lui Filip Ion, iar apoi cu un cuțit i-a aplicat două lovituri în regiunea gâtului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.201902D0806 din 25.04.2019, traumatism vertebro-medular cervical deschis penetrant manifestat prin plagă înțepată - tăiată la nivelul gâtului posterior, lezarea sacului dural la nivelul vertebrelor cervicale C3-C4, hematom subdural, focar de contuzie medulară la nivelul C3-C4 soldată cu

monoplegia mâinii drepte, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor - înțepător; traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, echimoză în regiunea peri orbitală stânga, excoriații în regiunea occipitală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur. Leziunile corporale au fost cauzate posibil în timpul și circumstanțele indicate, și prezintă pericol pentru viața persoanei pătimate și în baza acestui criteriu fiind calificate ca vătămare corporală gravă. Regiunile anatomice unde sunt localizate leziunile corporale constatate sunt accesibile pentru mâna proprie, însă nu sunt caracteristice pentru autoprovocare.

Pe baza stării *de fapt* expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, individualizată prin vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

3. Avocatul Bobeică Calin în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei și aplicarea unei pedepse prin prisma prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, infracțiunea fiind recunoscută în totalitate de către Cazanciuc Serghei, având în vedere faptul că totuși partea vătămată s-a prezentat intenționat la domiciliul făptuitorului, într-un mod sau altul provocând iscarea și continuarea conflictului, sub influența băuturilor alcoolice.

În continuare avocatul a menționat că, Cazanciuc Serghei a recunoscut vinovăția pe deplin fiind menționat la examinarea cauzei, că conflictul dat a fost săvârșit cu exces din partea acestuia, fiind un incident, accident, între doi prieteni. Partea vătămată nu are pretenții de nici un fel asupra făptuitorului, instanța însă nu a reflectat acest aspect. Cazanciuc Serghei este căsătorit, fără antecedente penale, nu a săvârșit alte acțiuni ilicite pe parcursul vieții, are un copil minor la întreținere, iar aplicarea pedepsei cu închisoare fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal ar periclita valori sociale la fel de importante.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Cazanciuc Serghei a săvârșit infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu

din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, acțiunile inculpatului au fost corect calificate de prima instanță, în baza art.151 alin.(1) Cod penal, individualizată prin vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Referitor la individualizarea și stabilirea pedepsei instanța de apel a subliniat că, prima instanță a ținut cont de prevederile art.art.7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

În contextul dat, instanța de apel a menționat că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În continuare instanța de apel a notat și faptul că, la stabilirea pedepsei, urmează de luat în considerație faptul că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, iar ca circumstanțe atenuante instanța de apel a constată ca fiind căința sinceră. Astfel, consideră ca legală și echitabilă pedeapsa stabilită inculpatului. Prima instanță a ținut cont de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, că este prezentă o circumstanță atenuantă – căința sinceră. Colegiul penal reține că, gravitatea infracțiunii săvârșite de Cazanciuc Serghei, care face parte potrivit prevederilor art.16 alin.(4) Cod penal din categoria infracțiunilor grave, care se caracterizează printr-un grad sporit de pericol ce atentează la relațiile sociale cu privire la viața persoanei, cea mai de preț valoare socială protejată de legea penală.

A fost reținut de către instanța de apel că o condiție prevăzută expres în art.90 alin.(1) Codul penal constituie concluzia instanței că este sau nu rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de

judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege.

În sinteza celor menționate instanța de apel a conchis că, prima instanță a ajuns la concluzia corectă, precum că la caz scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin ispășirea unei pedepse privative de libertate, or, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane .

Totodată, instanța de apel a respins argumentul apelantului precum că pedeapsa stabilită de prima instanță este prea aspră, or, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, dar și gravitatea infracțiunii săvârșite și valența relațiilor sociale prejudiciate, de rezonanța socială a infracțiunii și a ajuns la soluția corectă de numire inculpatului Cazanciuc Serghei a unei pedepse cu închisoare reală.

5. Avocatul Bobeică Calin în numele inculpatului a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și aplicarea unei pedepse non privative de libertate în privința inculpatului.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, infracțiunea fiind recunoscută în totalitate de către Cazanciuc Serghei, având în vedere că totuși partea vătămată s-a prezentat intenționat la domiciliul făptuitorului, într-un mod sau altul provocând iscarea și continuarea conflictului sub influența băuturilor alcoolice.

La fel, inculpatul a recunoscut vinovăția pe deplin fiind menționat la examinarea cauzei că conflictul dat a fost săvârșit cu exces din partea acestuia, fiind un incident, accident între doi prieteni, iar partea vătămată nu are pretenții de nici un fel în privința făptuitorului, însă instanța de apel nu a reflectat acest aspect.

Mai mult de cât atât acuzatorul de stat a indicat cu certitudine că este posibil și necesar aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului.

De asemenea a relatat că, inculpatul este căsătorit, nu are antecedente penale, nu a săvârșit alte acțiuni ilicite pe parcursul vieții, are un copil minor la întreținere, iar aplicarea închisorii fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal ar periclita valorile sociale la fel de importante.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat

de partea apărării, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că recurentul critică decizia instanței de apel la capitolul individualizării pedepsei, temeiul pentru recurs care este prevăzute la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării.

În acest context, Colegiul penal menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții

generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, prima instanță cât și instanța de apel au acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, totodată că inculpatul și-a recunoscut vina, că este prezentă o circumstanță atenuantă – căința sinceră, gravitatea infracțiunii săvârșite de Cazanciuc Serghei, care face parte potrivit prevederilor art.16 alin.(4) Cod penal din categoria infracțiunilor grave, care se caracterizează printr-un grad sporit de pericol ce atentează la relațiile sociale cu privire la viața persoanei, cea mai de preț valoare socială protejată de legea penală.

Colegiul penal ține să menționeze, că prima instanță cât și instanța de apel la emiterea hotărârilor au ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

La fel, Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o prerogativă a instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

În acest context, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de inculpat în cererea de recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat,

precum și de alte persoane.

Instanța de recurs apreciază drept neîntemeiate argumentele recurentului precum că, în privința inculpatului urmează a fi stabilită o pedeapsă mai blândă cu aplicarea unei pedepse non privativă de libertate. Alegațiile apărătorului că, inculpatul este unicul întreținător al familiei, are la întreținere un copil minor nu combat argumentele expuse supra, care ar determina instanța de recurs să aplice în privința lui Cazanciuc Serghei prevederile art.90 Cod penal.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecătii, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bobeica Calin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Cazanciuc Serghei xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena